

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 2/2004 rd

Regeringens proposition om godkännande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, samt med förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 februari 2004 en proposition om godkännande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som

hör till området för lagstiftningen (RP 173/2003 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesråd Heikki Hannikainen, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan. Avtalet undertecknades i Luxemburg den 17 juni 2002. Avtalet är ett s.k. blandat avtal, vilket betyder att bestämmelserna i det hör till dels medlemsstaternas, dels gemenskapens kompetens.

Avtalet bygger på ett Europa-Medelhavspartnerskap som upprättades genom förklaringen i Barcelona 1995 mellan Europeiska gemenskapen, dess medlemsstater och tolv partner i Medelhavsområdet (Algeriet, Cypern, Egypten, Is-

rael, Jordanien, Libanon, Malta, Marocko, Syrien, Tunisien och Turkiet samt den palestinska förvaltningen). Partnerskapet har som mål att bidra till fred och säkerhet i området och att utveckla handeln och de ekonomiska relationerna mellan parterna. Genom avtalet inleds en regelbunden politisk, ekonomisk och samhällelig dialog mellan avtalsparterna.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då avtalsparterna underrättat varandra om att deras respektive godkännandeförfaranden är avslutade. Då avtalet träder i kraft ersätter det samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen

och Libanon, som undertecknades i Bryssel den 3 maj 1977. I propositionen ingår ett förslag till lag om godkännande av de bestämmelser i avta-

let som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt med avtalet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Europeiska unionen har aktiverat sin Medelhavspolitik under den tid Finland varit med i unionen. Den s.k. Barcelonaprocessen, som inleddes 1995, har lett till att unionens och dess medlemsstaters samarbete med Medelhavsländerna inte bara gäller ekonomiskt samarbete utan också politiska och säkerhetspolitiska frågor samt sociala, kulturella och mänskliga frågor.

I och med den allmänna utvecklingen inom säkerhetspolitiken som skett på senaste tid har Medelhavsområdet blivit viktigare för unionen i politiskt hänseende. Också säkerheten i Europa påverkas i högsta grad av stabilitet i Medelhavsområdet. I likhet med regeringen anser utrikesutskottet att Medelhavsområdet har fått större betydelse för Finland i och med vårt medlemskap i unionen.

Unionen har genom Europa-Medelhavsavtalen gått in för att intensifiera den politiska dialogen och bredda samarbetet med Medelhavsländerna. För detta samarbete får Medelhavsländerna genom programmet MEDA sammanlagt 5,35 miljarder euro i gåvobistånd åren 2000—2006. Dessutom har Europeiska investeringsbanken avsatt 7,4 miljarder euro i lånekapital för länderna kring Medelhavet. I Europa-Medelhavsavtalet med Libanon ingår målet att upprätta ett frihandelsområde mellan parterna i fråga under en övergångsperiod på 12 år i linje med Världshandelsorganisationen WTO:s regler.

Denna storskaliga satsning från EU:s sida att dels säkra en fredlig utveckling, dels främja en positiv ekonomisk och social utveckling i Medelhavsområdet är enligt utrikesutskottets mening helt på sin plats. Samarbetsområdena i Europa-Medelhavsavtalen uppvisar en sådan bredd att de tillåter en allsidig utveckling av samarbetet alla parter till fromma.

Libanon lider fortfarande av sviterna av ett nästan 20 år långt inbördeskrig som upphörde i början av 1990-talet. Vid sidan av de palestinska områdena är Libanon sannolikt den som drabbas värst av den utdragna konflikten mellan Israel och den palestinska förvaltningen.

Utrikesutskottet ställer sig bakom unionens ambition att utveckla och genomföra en brett upplagd, effektiv och konsekvent politik för att lösa konflikten i Mellanöstern. Det är ett viktigt led i EU:s Mellanösternpolitik att Europa-Medelhavsavtalet ingås och att samarbetet utvecklas i den utsträckning avtalet anger. Ett avtalsenligt samarbete hjälper Libanon att bli en rättsstat och en fungerande marknadsekonomi, anser utskottet.

Unionens handelsförbindelser med Libanon har definitivt inte varit i balans under de senaste åren. Importen från Libanon har varit mindre än en tiondedel av exporten dit. Ett ännu större överskott uppvisar Finlands handel med Libanon. Exporten från Finland till Libanon har under de senaste åren rört sig kring 30—40 miljoner euro medan värdet av importen från Libanon till Finland låg under 300 000 euro 2002.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår utrikesutskottet

att riksdagen godkänner det i Luxemburg den 17 juni 2002 ingångna Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, till de delar avtalet omfattas av Finlands behörighet och

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 27 februari 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Anneli Jäätteenmäki /cent
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Eero Lankia /cent
Henrik Lax /sv

Suvi Lindén /saml
Petri Neittaanmäki /cent
Kalevi Olin /sd
Maija Perho /saml
Suvi-Anne Siimes /vänst
Hannu Takkula /cent
Jari Vilén /saml
Ben Zyskowitz /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Antti-Juha Pelttari.